

Ruimtelijke onderbouwing

Zonnepark Eimersweg, Berkelland

Gemeente Berkelland

Gegevens over het plan:

Plannaam: Zonnepark Eimersweg, Berkelland
Identificatienummer: NL.IMRO.1859.00000-0001
Status: ontwerp
Datum: juli 2020
Projectnummer Buro SRO: 88.15.09

Gegevens projectbetrokkenen:

Opdrachtgever: ROM3D
Contactpersoon opdrachtgever: Mevr. G. Stoffelen
Betrokken gemeente: Berkelland

Gegevens Buro SRO:

Projectleider Buro SRO: Dhr. L. Arends
Bezoekadres vestiging Arnhem: Sweerts de Landasstraat 50
6814 DG te Arnhem
Telefoon: 026 – 35 23 125
E-mail: arnhem@buro-sro.nl
Internet: www.Buro-SRO.nl

Inhoudsopgave

Ruimtelijke onderbouwing

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding voor het initiatief	5
1.2	Ligging projectgebied	5
1.3	Leeswijzer	5
Hoofdstuk 2	Het initiatief	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Toekomstige situatie	7
Hoofdstuk 3	Beleidskader	9
3.1	Rijksbeleid	9
3.2	Provinciaal beleid	10
3.3	Gemeentelijk beleid	12
Hoofdstuk 4	Uitvoerbaarheid	16
4.1	Milieu	16
4.2	Water	20
4.3	Ecologie	24
4.4	Verkeer	25
4.5	Cultuurhistorie en archeologie	25
4.6	Economische uitvoerbaarheid	28
Hoofdstuk 5	Procedure	29
5.1	Inspraak en overleg	29
5.2	Van ontwerp naar vaststelling	29

Bijlagen bij de onderbouwing **30**

Bijlage 1	Landschapsplan	32
Bijlage 2	Quickscan Flora en Fauna	34
Bijlage 3	Vooradvies ODA Natura 2000-gebieden	36
Bijlage 4	Ruimtelijk advies cultuurhistorie	38
Bijlage 5	Archeologisch bureauonderzoek	40
Bijlage 6	Verslag participatieproces	43
Bijlage 7	Inspraaknota	45

Hoofdstuk 1   Inleiding

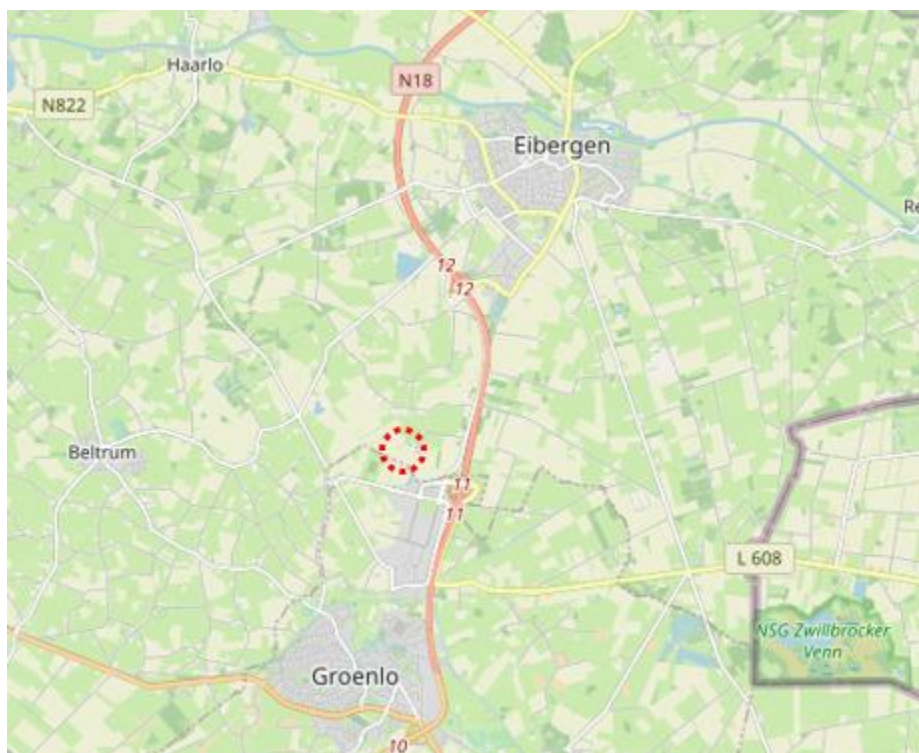
1.1   Aanleiding voor het initiatief

De initiatiefnemer heeft het voornemen om een zonnepark te ontwikkelen aan de Eimersweg in het buitengebied van de gemeente Berkelland. Het zonnepark krijgt een netto oppervlak van ca 10,6 ha en levert daarmee een substantiële bijdrage aan de gemeentelijke- en provinciale energietransitiedoelstellingen.

De ontwikkeling is in strijd met het geldende bestemmingsplan. Omdat het initiatief gewenst is en passend is op de locatie, wordt medewerking gevraagd voor deze ontwikkeling. In dit document wordt dit toegelicht en gemotiveerd waarom dat kan volgens de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

1.2   Ligging projectgebied

Het projectgebied is gelegen aan de Eimersweg ten noorden van de kern Groenlo en ten zuiden van de kern Eibergen in het buitengebied van de gemeente Berkelland. Navolgende afbeelding toont de ligging van het projectgebied in de omgeving.

De ligging van het projectgebied in de omgeving (bron: Openstreetmaps.nl)

1.3   Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk is in hoofdstuk 2 het initiatief beschreven. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het relevante Rijks-, provinciale-, en gemeentelijke beleid. In hoofdstuk 4 is het project inhoudelijk op haalbaarheid getoetst op grond van het geldende beleid en (milieu)wetgeving. Tevens wordt ingegaan op de economische haalbaarheid van het plan. Tot slot gaat hoofdstuk 5 in op de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan, waarbij de uitkomsten van overleg en zienswijzen zijn opgenomen.

Hoofdstuk 2   Het initiatief

In dit hoofdstuk wordt het initiatief beschreven. Eerst wordt ingegaan op de bestaande situatie van het plangebied en de relatie met de omgeving. Daarna wordt ingezoomd op het beoogde initiatief.

2.1   Huidige situatie

De projectlocatie aan de Eimersweg ligt in een omgeving die voornamelijk bestaat uit agrarische gronden, woonpercelen en agrarische- en niet agrarische bedrijfspercelen. Het gebied is grootschalig en open van karakter wat een waardevolle kwaliteit is van het gebied. De landschapselementen zoals zandwegen, beken, randbeplanting zijn veelal niet veranderd in de afgelopen eeuw en zijn kenmerkend voor de omgeving. Het gebied is voornamelijk in gebruik als landbouwgebied. Aan de zuidkant van de locatie stroomt de Leerinkbeek. Op circa 350 meter ten zuidoosten ligt het regionale bedrijventerrein De Laarberg. Ten zuidwesten van het plangebied ligt Zonnepark Laarberg (geopend in juni 2018).

De projectlocatie heeft een oppervlak van circa 13,3 hectare en is in gebruik als grasland. Het perceel is op uiteenlopende manieren begrensd. De noordzijde wordt begrensd door een onverhard deel van de Eimersweg met bomen en struweelrand. Aan de oost- en westzijde staan boomrijen met daarachter hoofdzakelijk agrarische gronden, met uitzondering van het middelste deel van de oostzijde waar een woonperceel ligt (Eimersweg 7). Aan de zuidwestzijde wordt het plangebied begrensd door de Leerinkbeek. Navolgende afbeeldingen geven enkele impressies van de bestaande situatie.

Luchtfoto van de projectlocatie (bron foto: omgevingsvisie Gelderland)

Zicht vanuit het noorden, vanaf de Eimersweg (bron: Landschapsplan ROM3D)

Zicht op de projectlocatie vanuit het zuidwesten, rechts het wandelpad met daarachter de beplanting langs de Leerinkbeek. (bron: Landschapsplan ROM3D)

2.2 Toekomstige situatie

Binnen het projectgebied komt een zonnepark met een netto oppervlak van ca 10,3 ha en met een jaarlijks productie van 13 GWh. Hiermee kunnen circa 3.700 huishoudens van stroom worden voorzien. Het plan levert daarmee een substantiële bijdrage aan de duurzaamheidsambities van de gemeente Berckelland. Om het zonnepark in te passen in het landschap is een landschapsplan opgesteld (bijlage 1). In het vervolg van deze paragraaf komen de belangrijkste aspecten van het plan aan bod. Een uitgebreide toelichting op het zonnepark is te raadplegen in het landschapsplan.

Binnen het park komen rijen met zonnepanelen in een zuidgerichte opstelling. De panelen krijgen een minimale- en maximale hoogte van respectievelijk 0,52 en 1,62 m. De afstand tussen de rijen bedraagt 1,5 m. Om het zonnepark landschappelijk in te passen zijn de onder andere de volgende landschappelijke ingrepen voorzien:

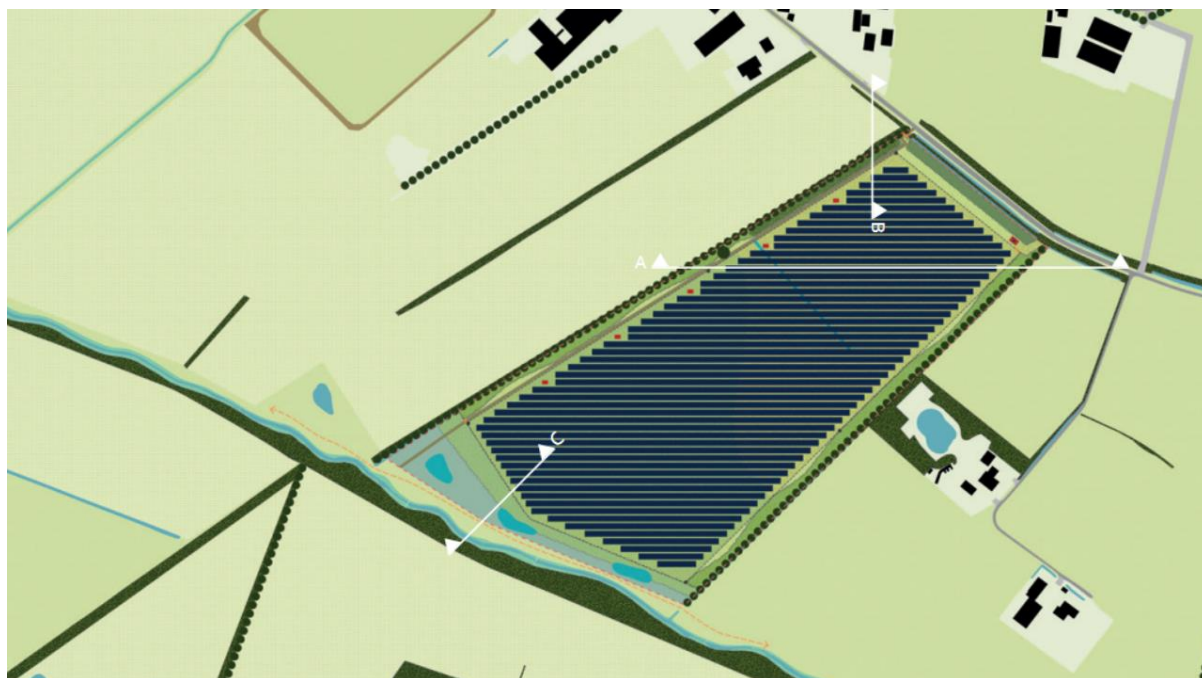
- In totaal wordt 3 hectare van de locatie gebruikt voor landschappelijke inpassing. Dit betreft circa 20 procent van het totale oppervlak van de projectlocatie;
- In aansluiting op de reeds aanwezige randbeplanting om het perceel en de wens van omwonenden wordt het zonnepark volledig omzoomd met beplanting en daarmee aan het zicht onttrokken;
- Het struweel langs de randen krijgt aan de westzijde een breedte van 10 m, aan de oostzijde een breedte van 15 m. Aan de noordzijde is in de bestaande situatie al een struweelhaag aanwezig. Deze struweelhaag wordt uitgebreid met een ruigtestrook van 10 meter (dezelfde soorten als de struweelhaag maar minder dicht geplant) en 10 meter zoomvegetatie. De hoogte van het struweel varieert. Het grootste deel van de struweelhaag is 1,9 m hoog. Andere delen van de struweelhaag, ter hoogte de woningen rondom het zonnepark krijgen de kans om uit te groeien waarbij de verschillende struweelvormers hun maximale hoogte bereiken tussen de 4 en 6 meter.
- De variatie aan hoge en lage delen in het struweel en de variatie in de breedte van het struweel zorgen voor een gelaagdheid in de beplanting.
- Aan de zuidzijde wordt een natte natuurstrook bestaande uit poelen, nat grasland en opgaande beplanting (elzen en wilgen) aangelegd. De natte natuurstrook krijgt een breedte van minimaal 20 tot maximaal 80 meter.

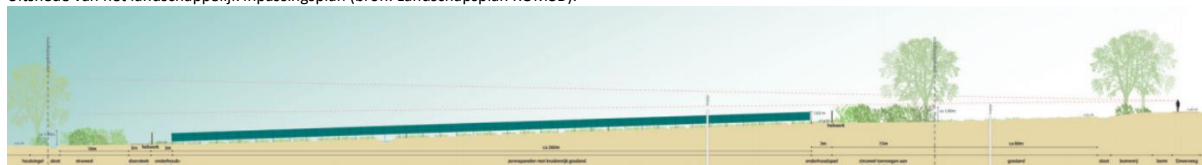
- Om de biodiversiteit te versterken wordt de grond onder en tussen de zonnepanelen verschaald en ingezaaid met een kruidenrijk graszaadmengsel.

Naast de landschappelijke ingrepen zijn er ook enkele gebouwen voorzien. Het inkoopstation wordt nabij de Eimersweg geplaatst in de oostelijke hoek van het plangebied. De transformatoren worden langs de noordwestelijke rand van het zonnepark geplaatst. Het inkoopstation heeft een maximale hoogte van 3 m en de transformatoren zijn maximaal 2,1 meter hoog. Rondom het zonnepark wordt een hekwerk bestaande uit houten palen en schapengaas geplaatst. Dit is een fauna vriendelijk hekwerk dat passeerbaar is voor klein wild. Aan de zuidwestzijde wordt het hekwerk tussen de zonnepanelen en de natte natuurstrook geplaatst, waardoor reeën de gronden langs de Leerinkbeek vrij kunnen passeren. Om het zonnepark extra te beveiligen worden op meerdere plekken camera's geplaatst. De camera's worden op palen van maximaal 3,3 meter hoog en op het inkoopstation geplaatst.

Navolgende afbeeldingen geven enkele impressies van het toekomstig zonnepark en de landschapsinrichtingen die worden getroffen.

Uitsnede van het landschappelijk inpassingsplan (bron: Landschapsplan ROM3D).

Dwarsdoorsnede van het zonnepark waarop inzichtelijk is gemaakt dat het zicht op het achterliggende landschap behouden blijft. (voor scherpere afbeelding, zie het landschapsplan) (bron: Landschapsplan ROM3D)

Hoofdstuk 3   Beleidskader

3.1   Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Gebiedsgericht

De SVIR benoemt een aantal aspecten van nationaal ruimtelijk belang. Het betreft de bescherming van de waterveiligheid aan de kust en rond de grote rivieren, bescherming en behoud van de Waddenzee en enkele werelderfgoederen, de uitoefening van defensietaken, de ecologische hoofdstructuur, de elektriciteitsvoorziening, de toekomstige uitbreiding van het hoofd(spoor)wegennet en de veiligheid rond rijksvaarwegen. Voorts betreft het enkele specifieke gebieden, zoals de mainportontwikkeling van Rotterdam en Schiphol.

In het Barro heeft het Rijk voor deze onderwerpen regels opgesteld waarmee de SVIR juridisch verankerd is richting lagere overheden. Via het Besluit ruimtelijke ordening en het Besluit omgevingsrecht zijn deze regels aanvullend vastgelegd.

In de SVIR worden, naast de onderwerpen van nationaal belang, accenten geplaatst op het gebied van bestuurlijke verantwoordelijkheden. Het beleid betekent een decentralisatie van rijkstaken en bevoegdheden. Het Rijk gaat zo min mogelijk op de stoel van provincies en gemeenten zitten en lagere overheden, burgers en bedrijven krijgen, zolang het nationaal belang niet in het geding is, de ruimte om oplossingen te creëren.

Ladder duurzame verstedelijking

Een meer algemeen onderwerp uit de SVIR is 'duurzame verstedelijking'. Via de 'ladder voor duurzame verstedelijking' wordt een zorgvuldige afweging en besluitvorming geborgd bij ruimtelijke vraagstukken in stedelijk gebied. Het gebruik van deze ladder is opgenomen in het Bro, artikel 3.1.6 onder 2.

De ladder richt zich op nieuwe stedelijke ontwikkelingen. In de toelichting van een plan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, dient de behoefte aan die ontwikkeling te worden beschreven. Als de ontwikkeling buiten het bestaand stedelijk gebied plaatsvindt, moet bovendien gemotiveerd worden waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Het Bro beschrijft wat een stedelijke ontwikkeling is. Daar wordt het volgende onder verstaan: "een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen." Onder 'bestaand stedelijk gebied' wordt het volgende verstaan: "bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur."

Per 01 juli 2017 is de ladder voor duurzame verstedelijking herzien. Bij de herziening zijn onder meer de drie afzonderlijke 'treden' van de ladder losgelaten en is het begrip 'actuele regionale behoefte' gewijzigd in 'behoefte'. Nieuw is dat de laddertoets bij flexibele plannen kan worden doorgeschoven naar het moment van vaststelling van een wijzigings- of uitwerkingsplan.

Planspecifiek

Gebiedsgericht

Het projectgebied ligt niet in één van de aangewezen gebieden van de SVIR en het Barro. Voorliggend project heeft daarmee geen effect op de aspecten van nationaal ruimtelijk belang.

Ladder duurzame verstedelijking

Voorliggend project voorziet in een zonnepark met een netto oppervlak van circa 10,3 ha op een bestaand agrarisch perceel in het buitengebied. Het project leidt niet tot een leegstand van bestaande gebouwen. Op basis van jurisprudentie blijkt dat zonneparken niet zijn aan te merken als een stedelijke ontwikkeling omdat zonneparken zich bij uitstek niet goed lenen om binnen bestaand stedelijk gebied te worden gerealiseerd. Een verdere toets aan de ladder voor duurzame verstedelijking is daarmee niet aan de orde.

Het project past binnen het rijksbeleid.

3.2 Provinciaal beleid

Algemeen

Het provinciaal beleid is vastgelegd in de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland en Omgevingsverordening Gelderland, beide vastgesteld op 19 december 2018 en in werking getreden op 01 maart 2019. De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland gaat in de breedte over het beleid van de provincie voor de fysieke leefomgeving. De visie integreert een vijftal beleidsterreinen: ruimte, natuur, water, milieu en verkeer en vervoer. De Omgevingsverordening is een uitwerking van de Omgevingsvisie en stelt regels waaraan bestemmingsplannen moeten voldoen.

Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

De provincie wil de focus leggen op een duurzaam, verbonden en een economisch krachtig Gelderland. Door daarin te investeren wil de provincie werken aan een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland. Om dat te bereiken wordt de focus gelegd op zeven ambities op het gebied van energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, vestigingsklimaat en woon- en leefomgeving. Deze ambities worden hieronder kort samengevat:

- Een versnelde energietransitie, gericht op forse vergroting van het aandeel duurzame energie en passend bij de Gelderse kwaliteiten;
- Een op de toekomst toegerust beschermend klimaatbeleid;
- Een voortvarend en innovatief circulair beleid;
- Een stimulerend en beschermend beleid voor biodiversiteit;
- Efficiënte, duurzame en innovatieve bereikbaarheid, toegesneden op de veranderende vraag;
- Een duurzaam, dynamisch en toegankelijk economisch vestigingsklimaat, waar voor ondernemers en inwoners een sterke aantrekkingskracht vanuit gaat;
- Een duurzaam en divers woon- en leefklimaat, dat steeds weet te anticiperen op ontwikkelingen.

Naast deze zeven ambities blijft het beleid uit de Omgevingsvisie uit 2014 gelden. Het gaat om de aanwijzing van functies van regionale oppervlaktewateren, van gebieden waar milieukwaliteit bijzondere bescherming behoeft, van Natura 2000-gebieden en van bijzondere natuurgebieden.

Omgevingsverordening Gelderland

De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

Planspecifiek

In de omgevingsvisie heeft de provincie de doelstelling geformuleerd om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Dit beoogt de provincie te bereiken door grootschalige besparing en opwekking uit verschillende duurzame bronnen van energie, zoals wind, zon, waterkracht, biomassa en bodemenergie. Als tussendoel realiseert de provincie tot aan 2030 in totaal 55% broeikasgasreductie in Gelderland. De realisatie van een zonnepark binnen de projectlocatie levert daarmee een bijdrage aan het behalen van de provinciale energietransitiedoelstellingen.

Circa 4,8 ha van het plangebied langs de Leerinkbeek ligt binnen de Groene Ontwikkelingszone (zie navolgende afbeelding). Voor de gronden binnen de Groene Ontwikkelingszone gelden specifieke regels voor nieuwe ontwikkelingen.

Uitsnede van de natuurkaart van de omgevingsverordening Gelderland (bron: omgevingsverordening Gelderland)

In de Omgevingsvisie is opgenomen dat in het gebied *buiten* de Groene Ontwikkelingszone 'Grote zonneparken mogelijk' zijn. Ter plaatse van de gronden *binnen* de Groene Ontwikkelingszone zijn 'Grote zonneparken onder voorwaarden mogelijk'. Artikel 2.52 in de Verordening stelt dat ontwikkelingen binnen de Groene Ontwikkelingszone alleen zijn toegestaan als de kernkwaliteiten van het betreffende gebied niet significant worden aangetast. De projectlocatie behoort tot het kernkwaliteitengebied 'Eibergen - Borculo'. Relevante kernkwaliteiten van dit gebied zijn:

- Gevarieerd heideontginnings-, kampen en rivierweidenlandschap met restanten natte heide en broekbossen en andere bossen;
- Ecologische verbinding Huppelsche Beek – Leerinkbeek.

Geen van de in het projectgebied aanwezige bestaande landschapselementen ondervinden hinder van de panelen. De nieuwe landschapselementen zorgen voor een structurele landschapsversterking passend binnen de bestaande kernkwaliteiten. Geen van de kernkwaliteiten kunnen een negatief effect oplopen door externe werking. Per saldo levert het project een positief effect op de kernkwaliteiten van 'Eibergen - Borculo' en past het project daarmee binnen het gestelde in artikel 2.52 van de omgevingsverordening Gelderland.

Conclusie

Het project past binnen de omgevingsvisie en omgevingsverordening Gelderland.

3.3 Gemeentelijk beleid

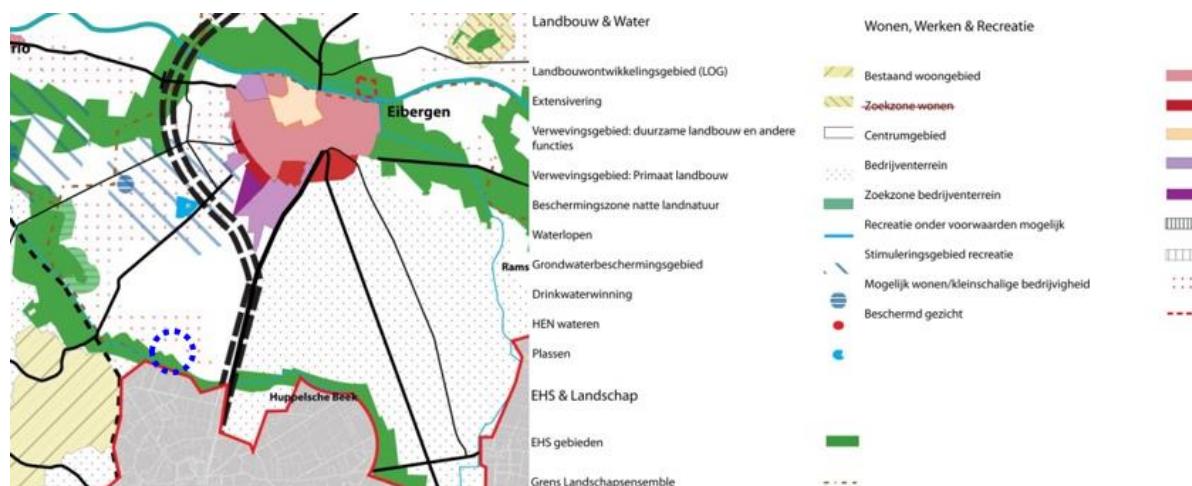
Structuurvisie Berkelland

Op 26 oktober 2010 heeft de raad van de gemeente Berkelland de structuurvisie Berkelland 2025 vastgesteld. De structuurvisie laat in grote lijnen zien hoe Berkelland zich tot het jaar 2025 zal gaan ontwikkelen. De structuurvisie zet de ruimtelijke koers uit met de blik op de toekomst van Berkelland.

Met betrekking tot het buitengebied streeft de gemeente naar een duurzame ontwikkeling van een enkelvoudige productieruimte naar een meervoudige gebruiksruimte. Dat betekent dat Berkelland met blijvende aandacht voor ontwikkelingsruimte voor de landbouw ook aandacht zoekt voor verweving met andere functies in het buitengebied. Berkelland streeft naar een buitengebied met:

- Een multifunctioneel duurzaam platteland;
- Een agrarische sector met toekomstperspectief;
- Betere sociaaleconomische omstandigheden voor landbouw, recreatie en toerisme, wonen, werken en daardoor meer leefbaarheid;
- Een goede omgevingskwaliteit op het gebied van water, milieu, natuur, landschap en cultuurhistorie;
- Kwalitatief goede initiatieven (economisch, landschappelijk en maatschappelijk duurzaam) die tot uitvoering komen;
- Betere samenwerking tussen diverse belanghebbenden en het ontstaan van nieuwe samenwerkingsverbanden.

Berkelland wil een bijdrage leveren aan het verminderen van energieverbruik en de uitstoot van CO₂ (broeikasgas). Het besparen van energie bij nieuwbouw of renovatie van woningen is een aandachtspunt. Berkelland wil het aandeel duurzame energieproductie vergroten en alternatieve vormen van duurzame energie uit onder andere biomassa of zonne-energie stimuleren. Initiatiefnemers van innovatieve samenwerkingsverbanden en concepten worden gestimuleerd. Berkelland zorgt voor een voortvarende vergunningverlening van duurzame en innovatieve energiesystemen.

Uitsnede van de structuurvisiekaart waarop de ligging van de projectlocatie is aangegeven met de rode cirkel (bron: structuurvisie gemeente Berkelland)

Planspecifiek

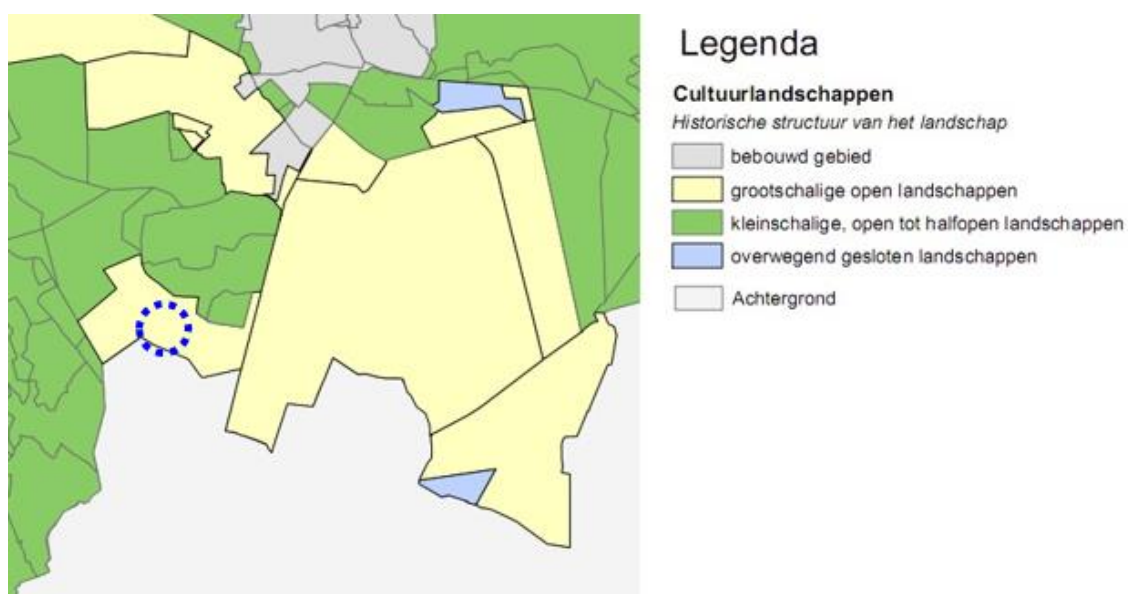
Het projectgebied ligt binnen het gebied waar mogelijk wonen en kleinschalige bedrijvigheid is toegestaan. De ontwikkeling van zonneparken zijn daarbinnen goed passend. De gemeente geeft aan in te zetten op zonne-energie als één van de energiebronnen om de duurzame energieproductie te vergroten. Op welke manier de gemeente dit beleidsstreven concreet gestalte geeft, is uitgewerkt in de 'Ruimtelijke ordening en duurzame energieopwekking in Berkelland, 2018'.

Het project past binnen de 'Structuurvisie Berkelland'.

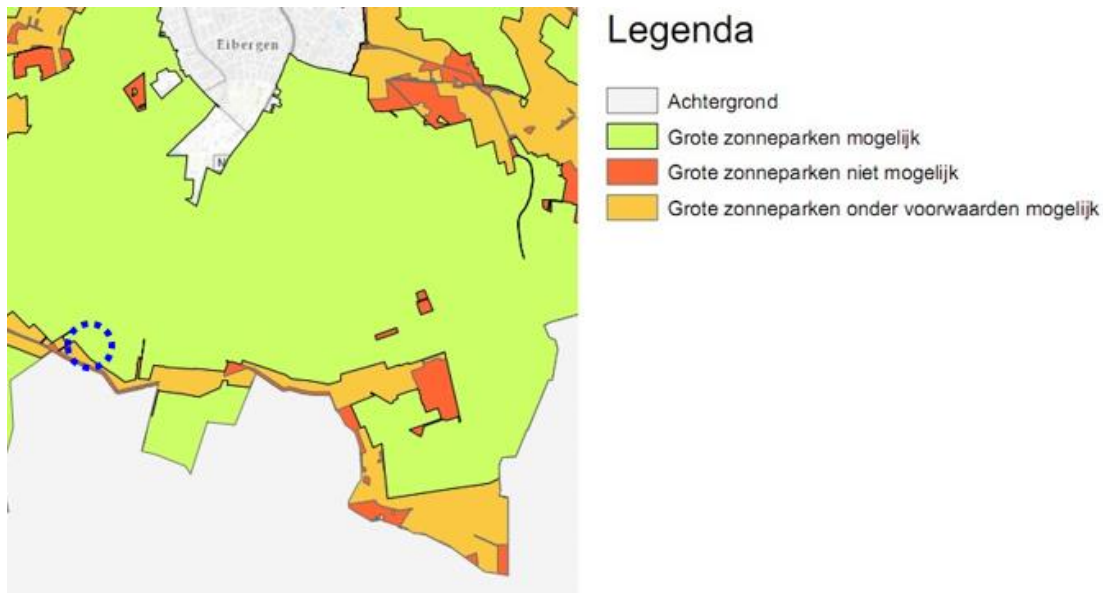
Ruimtelijke ordening en duurzame energieopwekking in Berkelland, 2018 & Aanvullend toetsingskader collegebesluit 19 februari 2019

Op 22 februari 2018 heeft de gemeenteraad de beleidsnota Ruimtelijke Ordening en Duurzame Energie (RODE) in Berkelland vastgesteld. De beleidsnota geeft invulling aan de ambitie zoals deze in het Akkoord van Groenlo (2009) is opgenomen. De aanvankelijke doelstelling uit 2009 zijn in 2013 aangescherpt in het Tweede Akkoord van Groenlo. Hierin is de doelstelling verwoord om de Achterhoek energieneutraal te maken in 2030. De gemeente Berkelland heeft in de beleidsnotitie berekend dat om aan de behoefte van duurzame energie te voldoen de doelstelling gehaald kan worden met bijvoorbeeld 50 hectare grondgebonden zonnepanelen, 120 hectare zonnestroominstallaties op (bedrijfs-)daken, 16 windturbines en 14 biovergistings- en biomassa installaties.

De noodzaak van grondgebonden zonneparken is ook in de beleidsnotitie aangestipt. Het oppervlak geschikte daken voor grootschalige opwek is te klein om te kunnen voorzien in de totale energiebehoefte in 2030. De gemeente Berkelland sluit niet bij voorbaat een landschapstype uit voor de realisatie van een grondgebonden zonnepark, afgezien van essen. Wel zijn er gebieden die zijn uitgesloten, hier is in veel gevallen dan sprake van beschermde historische buitenplaatsen, Natura 2000-gebieden, uiterwaarden en essen of gronden die deel uitmaken van het Gelders Natuur Netwerk (GNN). Wel heeft de gemeente Berkelland een inpassingsmatrix opgesteld waarin kan worden gekeken onder welke voorwaarden duurzame initiatieven mogelijk zijn binnen de verschillende landschappen.

Uitsnede van de landschappenkaart (bron: ruimtelijke ordening en duurzame energieopwekking in Berkelland, 2018)

Kansen en belemmeringenkaart grote zonneparken (bron: ruimtelijke ordening en duurzame energieopwekking in Berkelland, 2018)

Aanvullend toetsingskader

Op 19 februari 2019 heeft de gemeente een aanvullend toetsingskader van het RODE-beleid vastgesteld. Deze aanvulling komt voort door de constatering van de gemeente dat voornamelijk bij de grootschalige duurzame energieprojecten er meer sturing gevraagd is. Met name in de planning- en proces eisen en de realisatie van ecologische verbeteringen op de projectlocaties. In aanvulling op het RODE-beleid zijn o.a. de volgende aanvullende voorwaarden gesteld aan grootschalige energieopwekkingsprojecten:

- 10% van de gronden binnen een projectlocatie dient te worden ingericht als blijvende natuur;
- een projectlocatie dient te worden omzoomd door een zone van 5- tot 10 m breed. Deze zones dienen te worden ingericht en beheerd als blijvende natuur. In Groene Ontwikkelingszones dient 15% van de gronden binnen een projectlocatie ingericht te worden als blijvende natuur;
- de gemeente spreekt de voorkeur uit dat zonnepanelen op een hoogte van minimaal 90 cm boven de gronden worden geplaatst;
- de tussenafstand van de rijen met panelen dient ten minste 1,70 m te bedragen;
- bij voorkeur dient een zonnepark een zuid-opstelling te hanteren.

Planspecifiek

Het projectgebied ligt binnen het 'grootschalig open landschap' en binnen de zone waar (gedeeltelijk onder voorwaarden) grote zonneparken mogelijk zijn. Het zonnepark is voorzien op bestaande landbouwgronden nabij provinciale weg N18. In het landschapsplan uit bijlage 1 is ingegaan op welke wijze het project bijdraagt aan een verbetering van de ecologische- en landschappelijke waarden van het gebied. Bij zowel de opstelling van de panelen als de landschappelijke- en ecologische maatregelen zijn de door de gemeente gestelde aanvullende voorwaarden in acht genomen. Zo wordt in totaal circa 20 procent van het totale oppervlak van de locatie ingericht voor landschappelijke inpassing en krijgen de panelen een zuid-opstelling. Specifiek in het gedeelte van het projectgebied wat binnen de Groene Ontwikkelingszone ligt wordt circa 34 procent ingericht voor landschappelijke inrichting, waarvan minimaal 15 procent blijvend is. De gemeente Berkelland en het Gelders Genootschap hebben aangegeven waarde te hechten aan de beleving van het grootschalige en open landschap. Daarnaast hebben de direct omwonenden de wens geuit om hun huidige vergezichten zoveel mogelijk te houden. Om die reden is ervoor gekozen om de opstelling van de panelen te verlagen door minder panelen boven elkaar op te stellen (4 in plaats van 6) en een minimale hoogte van 0,52 meter toe te passen. Daarbij is er gekozen voor een afstand tussen de rijen van 1,50 meter. De maten wijken af van het RODE-beleid, maar maken het mogelijk om recht te doen aan lokale landschappelijke kwaliteiten en belevingswaarden. Daarnaast is er in vergelijking met een hogere opstelling met 6 panelen en een vrije ruimte

van 1,70 meter in totaal meer ruimte beschikbaar voor licht en water om de bodem te bereiken, omdat de bedekkingsgraad van de zonnepanelen lager is.

De initiatiefnemer zal verder zorg dragen voor de gedragscode APWL. Daartoe zijn onder andere de omwonende reeds betrokken bij de uitwerking van het zonnepark. De wensen van de omwonenden hebben er toe geleid dat het zonnepark volledig wordt omzoomd met een zone van 10 tot 15 m breed bestaande uit beplanting.

Het initiatief past binnen het gemeentelijke RODE-beleid en het aanvullende toetsingskader voor grootschalige zonneparken op land.

Geldend bestemmingsplan

Ter plaatse van het plangebied geldt het bestemmingsplan "Buitengebied", uit 1995, vastgesteld door de gemeenteraad van de toenmalige gemeente Eibergen. Navolgende afbeelding toont een uitsnede van het bestemmingsplan.

Uitsnede van het bestemmingsplan "Buitengebied" (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Binnen de projectlocatie geldt de bestemming 'Agrarisch gebied'. Binnen de bestemming 'Agrarisch gebied' is een zonnepark niet toegestaan. Daarmee is voorliggend project in strijd met het vigerende bestemmingsplan "Buitengebied".

Hoofdstuk 4   Uitvoerbaarheid

Voor een buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan moet als gevolg van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) de uitvoerbaarheid aangetoond worden (artikel 3.1.6 van het Bro). Daaronder valt zowel de onderzoeksverplichting naar verschillende ruimtelijk relevante aspecten (geluid, bodem, etc.) als ook de economische uitvoerbaarheid van het plan.

4.1   Milieu

4.1.1   Bodem

Op grond van de Wet Bodembescherming (Wbb) moet aangetoond worden dat de kwaliteit van de bodem en het grondwater in het plangebied in overeenstemming is met het beoogde gebruik. De bodemkwaliteit kan namelijk van invloed zijn op de beoogde functie van het plangebied. Bij een functiewijziging zal in veel gevallen een specifiek bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd.

Planspecifiek

Een zonnepark is geen bodemgevoelige functie. De bodemkwaliteit is daarmee in lijn met de beoogde ontwikkeling, waardoor het aspect bodem geen belemmering vormt voor de ontwikkeling.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect bodem.

4.1.2   Lucht

De mate van blootstelling aan luchtverontreiniging speelt een rol in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Met betrekking tot 'luchtkwaliteit' zijn twee aspecten van belang. Ten eerste of de luchtkwaliteit ter plaatse de nieuwe functie toelaat (de gevoeligheid van de bestemming) en ten tweede wat de bijdrage is van het plan aan die luchtkwaliteit.

Luchtkwaliteit ter plaatse

In de Wet milieubeheer zijn normen opgenomen voor de concentraties van een aantal stoffen in de buitenlucht ter bescherming van de mens. De belangrijkste stoffen zijn PM₁₀ en PM_{2,5} (fijnstof) en NO₂ (stikstofdioxide). De grenswaarde van PM₁₀ en NO_x bedraagt 40 µg/m³, van PM_{2,5} is dat 25 µg/m³.

Bijdrage aan luchtkwaliteit

In de Wet milieubeheer zijn de belangrijkste bepalingen over luchtkwaliteitseisen opgenomen. De Wet maakt een onderscheid tussen 'kleine' en 'grote' projecten. Kleine projecten dragen 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan verslechtering van de luchtkwaliteit. Een paar honderd grote projecten dragen juist wel 'in betekenende mate' bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Het gaat hierbij vooral om bedrijventerreinen en infrastructuur (wegen).

Wat het begrip 'in betekenende mate' precies inhoudt, staat in de algemene maatregel van bestuur "Niet in betekenende mate bijdragen" (Besluit NIBM). Op hoofdlijnen komt het erop neer dat 'grote' projecten die jaarlijks meer dan 3 procent bijdragen aan de jaargemiddelde norm voor fijn stof en stikstofdioxide (1,2 microgram per m³) een 'betekenend' negatief effect hebben op de luchtkwaliteit. 'Kleine' projecten die minder dan 3 procent bijdragen, kunnen doorgaan zonder toetsing. Dat betekent bijvoorbeeld dat lokale overheden een toevoeging van minder dan 1.500 huizen niet hoeven te toetsen aan de normen voor luchtkwaliteit, omdat een dergelijk project per definitie niet boven de 3%-norm komt. Deze kwantitatieve vertaling naar verschillende functies is neergelegd in de Regeling 'niet in betekenende mate bijdragen'.

Planspecifiek

Gelet op het toekomstig gebruik van de locatie is de bijdrage van het initiatief aan luchtkwaliteit zeer summier te noemen. Het zonnepark zelf heeft geen effect. Het aantal verkeersbewegingen in verband met de installatie en reparatie van de zonnepanelen neemt niet toe ten opzichte van de bestaande verkeersbewegingen behorende bij het agrarisch landgebruik van de locatie. Ten aanzien van de bijdrage aan luchtkwaliteit is het initiatief van geringe omvang ten opzichte van de benoemde grenswaarde (3%). Op basis van de te verwachten aantal verkeersbewegingen ten gevolge van het project is te concluderen dat dit project 'niet in betekende mate' bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Een nadere toetsing ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit kan daarom achterwege blijven.

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect luchtkwaliteit.

4.1.3 Geluid

De mate waarin het geluid het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). De kern van de wet is dat geluidsgevoelige objecten worden beschermd tegen geluidhinder uit de omgeving. In de Wgh worden de volgende objecten beschermd:

- woningen;
- geluidsgevoelige gebouwen, zoals scholen, ziekenhuizen, verzorgings- en verpleeghuizen, psychiatrische instellingen en kinderdagverblijven;
- geluidsgevoelige terreinen (woonwagenstandplaatsen en bestemde ligplaatsen voor woonschepen).

Het beschermen van deze geluidsgevoelige objecten gebeurt aan de hand van vastgestelde zoneringen. Binnen deze zones bepaalt het bevoegd gezag de te hanteren grenswaarden. Er geldt een voorkeursgrenswaarde en een bovengrens (hoger mag niet). De Wgh gaat verder onder meer ook in op geluidwerende voorzieningen. De belangrijkste bronnen van geluidhinder die bij een ruimtelijke ontwikkeling aan de orde kunnen zijn betreffen: industrielawaai, wegverkeerslawaai en spoorweglawaai.

Planspecifiek

Dit project maakt een zonnepark mogelijk binnen het projectgebied. Een zonnepark is geen geluidsgevoelige functie zoals bepaald in de Wgh. De geluidszone van het bedrijventerrein Laarberg vormt dan ook geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling. Een zonnepark heeft op zichzelf ook geen geluidseffect op omliggende geluidsgevoelige functies. Het onderdeel geluid geeft geen belemmering voor de ontwikkeling. Wel is er sprake van enig geluidseffect op de omgeving afkomstig van het inkoopstation en de transformatoren. In de subparagraaf 4.1.5 is gemotiveerd dat geluidsgevoelige objecten uit de omgeving geen hinder ondervinden van het inkoopstation en de transformatoren.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect geluid.

4.1.4 Geur

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader voor milieuvergunningen als het gaat om geurhinder van veehouderijen met landbouwhuisdieren. De Wgv maakt onderscheid in dieren met en dieren zonder een vastgestelde geuremissiefactor. Voor de eerste soort wordt de geurbelasting bij geurgevoelige objecten berekend, voor de tweede gelden minimumafstanden tot dergelijke objecten (ook wel bekend onder de term 'vaste afstandsdieren'). De Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) bepaald in bijlage 1 voor welke dieren geuremissies zijn vastgelegd. Als het (beoogde) veehouderijbedrijf niet in deze regeling wordt genoemd betreft het vaste afstandsdieren.

Planspecifiek

Een zonnepark is geen geurgevoelig object volgens de Wgv. Het zonnepark zorgt ook niet voor geurbelasting op geurgevoelige objecten in de omgeving.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect geur.

4.1.5 Milieuzonering

Milieuzonering is het aanbrengen van een ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Doel is om bij het opstellen van een ruimtelijk plan een goed en veilig leefklimaat te waarborgen, maar tegelijkertijd ook aan bedrijven voldoende milieuruimte te bieden voor het uitoefenen van hun activiteiten.

De mate waarin bedrijven invloed hebben op hun omgeving is afhankelijk van de aard van de bedrijvigheid en de afstand tot een gevoelige bestemming. Milieugevoelige bestemmingen zijn gebouwen en terreinen die naar hun aard bestemd zijn voor het verblijf van personen gedurende de dag of nacht of een gedeelte daarvan (bijvoorbeeld woningen). Daarnaast kunnen ook landelijke gebieden en/of andere landschappen belangrijk zijn bij een zonering tot andere, minder gevoelige, functies zoals bedrijven.

Milieuzonering heeft betrekking op aspecten met een ruimtelijke dimensie, zoals geluid, geur, gevaar en stof. De mate van belasting, en daarmee de gewenste aan te houden afstand, kan per aspect en per bedrijfstype en verschillen. In de publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is een lijst opgenomen met daarin de minimale richtafstanden tussen een gevoelige bestemming en bedrijven. Van deze richtafstanden kan worden afgeweken, mits wordt onderbouwd waarom de feitelijke milieuhinder als minder belastend wordt gezien.

Het belang van milieuzonering wordt steeds groter aangezien functiemenging steeds vaker voorkomt. Hierbij is het motto: 'scheiden waar het moet, mengen waar het kan'.

Planspecifiek

Een zonnepark is geen milieugevoelig object en de panelen zelf hebben geen milieueffect op de omgeving. Wel komen er, voor het verwerken van de opgewekte energie, een inkoopstation en enkele transformatoren aan de noordkant van het park. Voor het bepalen van het milieueffect van deze transformatoren is uitgegaan van 'Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen: - 10 - 100 MVA', categorie 3.1 met een maximale richtafstand van 50 m op basis van geluid (publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'). Binnen een straal van 50 m vanaf de grenzen van het zonnepark liggen er geen milieugevoelige objecten, de dichtstbijzijnde woning ligt op ruim 140 meter afstand. Daarmee wordt voldaan aan de richtafstand en leidt het zonnepark niet tot een nadelig milieueffect op de omgeving.

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect milieuzonering.

4.1.6 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving die ontstaan door opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen. Hierbij gaat het om risicovolle inrichtingen, transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en buisleidingen.

De verplichting om in een ruimtelijk plan in te gaan op deze risico's komt voort uit het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen' (Bevi), het 'Besluit externe veiligheid transportroutes' (Bevt) en het 'Besluit externe veiligheid buisleidingen' (Bevb). Daarnaast zijn in het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Vuurwerkbesluit veiligheidsafstanden genoemd die moeten worden aangehouden rond stationaire risicobronnen, niet zijnde een Bevi-inrichting.

De wetgeving richt zich op het beschermen van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Kwetsbaar zijn onder meer woningen, onderwijs- en gezondheidsinstellingen, en kinderopvang- en dagverblijven, en grote kantoorgebouwen (>1500 m²). Beperkt kwetsbaar zijn kleinere kantoren en winkels, horeca, parkeerterreinen en bedrijfsgebouwen waarin geen grote aantallen personen aanwezig zijn.

Binnen het beoordelingskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico (PR) van 10⁻⁶ per jaar en het groepsrisico (GR). Het plaatsgebonden risicobeleid bestaat uit harde afstandscontouren tussen risicobron en (beperkt) kwetsbaar object. Het wordt uitgedrukt in een contour van 10⁻⁶ per jaar (de kans dat per jaar 1 persoon overlijdt door een ongeluk met een gevaarlijke stof mag niet groter zijn dan 1 op een miljoen). Het groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Bij de berekening van het groepsrisico spelen mee de aard en hoeveelheid van de gevaarlijke stoffen en het aantal potentiële slachtoffers.

Voor de beoordeling van een ruimtelijk plan moet worden vastgesteld of het plangebied is gelegen binnen de PR en/of de invloedsgebieden van het GR. Binnen de 10⁻⁶-contour is het realiseren van kwetsbare objecten niet toegestaan.

Planspecifiek

Dit project maakt een zonnepark mogelijk binnen de projectlocatie. De projectlocatie zal niet worden gebruikt als verblijfslocatie voor personen en is daarmee geen kwetsbaar object. Het zonnepark vormt tevens geen risicobron voor kwetsbare objecten in de omgeving.

Het project is uitvoerbaar vanuit het aspect externe veiligheid.

4.1.7 Milieueffectrapportage

Een milieueffectrapportage (m.e.r.) onderzoekt de milieugevolgen van een plan of project en de (milieuvriendelijkere) alternatieven. Een m.e.r. is verplicht bij grote ruimtelijke ingrepen zoals de bouw van industriële complexen en aanleg van auto(snel)wegen maar een m.e.r. is bijvoorbeeld ook verplicht voor de aanleg van een golfbaan en bij bepaalde uitbreidingen van agrarische bedrijven. Het milieueffectrapport (MER) is onderdeel van de m.e.r.-procedure.

Of een project m.e.r.-plichtig is moet ten eerste worden getoetst aan het Besluit milieueffectrapportage, artikel 7.4 bijlage C en D. In die twee bijlagen zijn de activiteiten aangewezen waarvoor een m.e.r. beoordelingsplicht geldt. Ten tweede kan de provinciale milieuverordening aanvullend op het Besluit m.e.r. nog meer activiteiten aanwijzen die kunnen leiden tot m.e.r.-plicht. Ten derde kan uit een passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 ook een m.e.r.-plicht volgen.

Ook als de drempelwaarden in het Besluit m.e.r. (duidelijk) niet gehaald worden dient aandacht uit te gaan naar de milieugevolgen van een plan of project. Die aandacht naar de milieugevolgen heet dan 'vormvrije m.e.r.-beoordeling'. Een m.e.r. kan ook nodig zijn als de betreffende activiteit niet wordt genoemd in het Besluit m.e.r. en ook niet op andere wijze (bijvoorbeeld op grond van de provinciale milieuverordening) m.e.r.-plichtig is. Dit heet de onverplichte m.e.r.

Planspecifiek

Het onderhavige plan behelst het mogelijk maken van een zonnepark met een netto oppervlak van 10,3 hectare. Een zonnepark is in te delen als oprichting van een installatie bestemd voor de productie van elektriciteit. Deze activiteit staat in het Besluit m.e.r. in de D-lijst onder nummer D22.1. De drempelwaarde bedraagt een activiteit met een vermogen van 200 megawatt of meer. Gelet op het totale vermogen van dit zonnepark, circa 10 MWp, wordt de drempelwaarde niet overschreden. Daarom kan volstaan worden met een vormvrije m.e.r. beoordeling. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing bevat die vormvrije m.e.r.-beoordeling omdat de belangrijkste milieuaspecten in beeld zijn gebracht.

In lijn met 'Bijlage III EU richtlijn milieubeoordeling projecten' wordt in Hoofdstuk 2 van deze ruimtelijke onderbouwing ingegaan op de kenmerken van de activiteit en de locatie van de activiteit. In hoofdstuk 3 wordt de aard en omvang van de milieueffecten beschreven. Hieruit is niet gebleken dat er sprake is van een ontwikkeling welke een forse invloed heeft op het milieu in de omgeving. Belangrijke milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Hetgeen beschreven wordt in deze ruimtelijke onderbouwing geeft voldoende inzicht op de milieu gevolgen om een gewogen besluit omtrent dit plan te nemen. Verder onderzoek in het kader van het Besluit milieueffectrapportage is niet nodig: het plan is niet mer-plichtig.

4.2 Water

Water is een belangrijk thema in de ruimtelijke ordening. Door verstandig om te gaan met het water kan verdroging en wateroverlast (waaronder ook risico van overstromingen e.d.) voorkomen worden en de kwaliteit van het water hoog gehouden worden.

Op Rijksniveau en Europees niveau zijn de laatste jaren veel plannen en wetten gemaakt met betrekking tot water. De belangrijkste hiervan zijn het Waterbeleid voor de 21e eeuw, de Waterwet en het Nationaal Waterplan.

Waterbeleid voor de 21e eeuw

De Commissie Waterbeheer 21e eeuw heeft advies uitgebracht over het toekomstige waterbeleid in Nederland. De adviezen van de commissie staan in het rapport 'Anders omgaan met water, Waterbeleid voor de 21ste eeuw' (WB21). De kern van het rapport WB21 is dat water de ruimte moet krijgen, voordat het die ruimte zelf neemt. In het Waterbeleid voor de 21e eeuw worden twee principes (drietrapstrategieën) voor duurzaam waterbeheer geïntroduceerd:

- vasthouden, bergen en afvoeren: dit houdt in dat water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater. Indien nodig wordt overtollig water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en pas als vasthouden en bergen niet meer mogelijk is wordt het water afgevoerd.
- schoonhouden, scheiden en zuiveren: hier gaat het erom dat het water zoveel mogelijk schoon wordt gehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste komt het zuiveren van verontreinigd water aan bod.

Waterwet

De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Daarnaast levert de Waterwet een flinke bijdrage aan kabinetsdoelstellingen zoals vermindering van regels, vergunningstelsels en administratieve lasten. Een belangrijk gevolg van de Waterwet is dat de aloude vergunningstelsels uit de voorheen afzonderlijke waterbeheerwetten zijn gebundeld. Dit resulteert in één vergunning, de watervergunning.

Nationaal Waterplan

Op basis van de Waterwet is het Nationaal Waterplan vastgesteld door het kabinet. Dit Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, beschikbaarheid van voldoende en schoon water en de diverse vormen van gebruik van water. Het geeft maatregelen die in de periode 2016-2021 genomen moeten worden om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen die water biedt te benutten.

Beleid waterschap Rijn en IJssel

Voor dit plan is het beleid van Waterschap Rijn en IJssel mede van belang. Waterschap Rijn en IJssel beschrijft in het Waterbeheerplan 2016-2021 het beleid voor alle taakgebieden van het waterschap. Het plan geeft aan

welke doelen het waterschap nastreeft en met welke aanpak het waterschap deze doelen wil bereiken. Het waterschap heeft de "Handreiking Waterparagraaf voor bestemmingsplannen" (versie januari 2012) ontworpen waarmee kan worden bepaald voor welke plannen en in welke mate het waterschap betrokken dient te worden bij het opstellen van een waterparagraaf.

Bij plannen met een verhard oppervlak kleiner dan 500 m² in de nieuwe situatie hoeft geen berging gerealiseerd te worden. Bij plannen met een toename van het verhard oppervlak tussen 500 m² dient rekening gehouden te worden met een maatgevende bui van 40 mm per uur. Hiervoor kan de volgende berekening worden gehanteerd, waarin de factor 0,04 m een maatgevende bui van 40 mm per uur vertegenwoordigt:

Benodigde compensatie (in m³) = Toename verhard oppervlak (in m²) * 0,04

Watertoets

De 'watertoets' is een instrument dat waterhuishoudkundige belangen expliciet en op evenwichtige wijze laat meewegen bij het opstellen van ruimtelijke plannen en besluiten. Het is geen technische toets, maar een proces dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder in een zo vroeg mogelijk stadium met elkaar in gesprek. De watertoets bestaat uit twee onderdelen:

- de verplichting aan initiatiefnemers van ruimtelijke plannen om de waterbeheerder vroegtijdig in de planvorming te betrekken, en
- de verplichting aan initiatiefnemers van ruimtelijke plannen om in hun plan verantwoording af te leggen over de manier waarop omgegaan is met de inbreng van de waterbeheerder. Dit laatste gebeurt doorgaans in de waterparagraaf bij het betreffende plan.

Planspecifiek

Watertoetstabel

Aan de hand van de handleiding van het waterschap is het aspect water in het voorliggende plan meegenomen. In de volgende tabel wordt aangegeven welke waterhuishoudkundige aspecten voor het bestemmingsplan relevant zijn.

Thema	Toetsvraag	Relevant	Intensiteit*
Veiligheid	1. Ligt in of binnen 20 meter vanaf het projectgebied een waterkering? (primaire waterkering, regionale waterkering of kade)	1. Nee	2
	2. Ligt het projectgebied in een waterbergingsgebied of winterbed van een rivier?	2. Nee	2
Riolering en afvalwaterketen	1. Is de toename van het afvalwater (DWA) groter dan 1m ³ /uur?	1. Nee	2
	2. Ligt in het projectgebied een persleiding van WRIJ?	2. Nee	1
	3. Ligt in of nabij het projectgebied een RWZI of rioolgemaal van het waterschap?	3. Nee	1
Wateroverlast (oppervlaktewater)	1. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 2.500 m ² ?	1. Nee	2
	2. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 500 m ² ?	2. Nee	1
	3. Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak?	3. Nee	1
	4. In of nabij het projectgebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	4. Nee	1

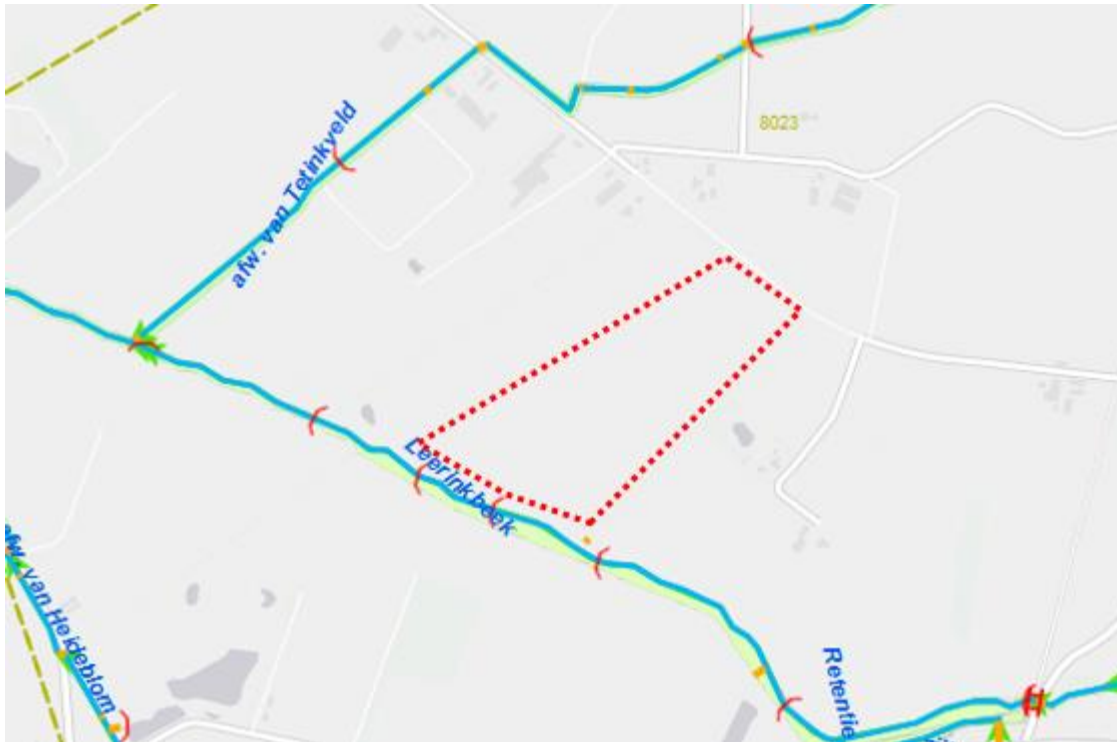
Oppervlaktewaterkwaliteit	1. Wordt vanuit het projectgebied (hemel)water op oppervlaktewater geloosd?	1. Nee	1
Grondwateroverlast	1. Is in het projectgebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond?	1. Nee	1
	2. Is in het projectgebied sprake van kwel?	2. Nee	1
	3. Beoogt het plan dempen van perceelstoten of andere wateren?	3. Nee	1
	4. Beoogt het plan aanleg van drainage?	4. Nee	
Grondwaterkwaliteit	1. Ligt het projectgebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	1. Nee	1
Inrichting en beheer	1. Bevinden zich in of nabij het projectgebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap?	1. Ja	1
	2. Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	2. Nee	2
Volksgezondheid	1. In of nabij het projectgebied bevinden zich overstorten uit het gemengde stelsel?	1. Nee	1
	2. Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het projectgebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)?	2. Nee	1
Natte natuur	1. Bevindt het projectgebied zich in of nabij een natte EVZ?	1. Nee	2
	2. Ligt in of nabij het projectgebied een HEN of SED water?	2. Nee	2
	3. Bevindt het projectgebied zich in beschermingszones voor natte natuur?	3. Nee	1
	4. Bevindt het projectgebied zich in een Natura 2000-gebied?	4. Nee	1
Verdroging	1. Bevindt het projectgebied zich in een TOP-gebied?	1. Nee	1
Recreatie	1. Bevinden zich in het projectgebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	1. Nee	2
Cultuurhistorie	1. Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het projectgebied aanwezig?	1. Nee	1

Verhard oppervlak

Het verhard oppervlak neemt nauwelijks toe. Door de hellingshoek van de panelen krijgt hemelwater de kans om langs de panelen af te glijden naar de onverharde ondergrond, waar het water in de bodem opgenomen wordt. De panelen en de constructie worden uitgevoerd met niet-uitlogbare materialen.

A-watergang

Direct ten zuiden van het perceel loopt de 'Leerinkbeek'. Op de leggerkaart van Waterschap Rijn en IJssel, zie ook navolgende afbeelding, is te zien dat de kernzone en beschermingszone van deze watergang buiten het plangebied zijn gelegen. Om te waarborgen dat de voorgenomen ontwikkeling geen effect heeft op waterkundige en ecologische doelstellingen van de beek wordt aan de zuidzijde een natte natuurstrook bestaande uit poelen, nat grasland en opgaande beplanting (elzen en wilgen) aangelegd. De natte natuurstrook krijgt een breedte van minimaal 20 tot maximaal 80 meter. In paragraaf 2.2 is de toekomstige situatie weergegeven.

Uitsnede van de leggerkaart van het waterschap Rijn en IJssel (bron: leggerkaart)

Overleg met waterschap

Ter voorbereiding van de ontwikkeling van het zonnepark is er in maart 2020 overleg geweest met Waterschap Rijn en IJssel. Hieronder de resultaten en conclusies van het overleg:

- De Leerinkbeek en de beschermingszone vallen buiten het projectgebied.
- Het Waterschap heeft geen beleidsdoelstellingen ten aanzien van de beek.
- Zolang het zonnepark buiten het kadastrale perceel van de beek en buiten de beschermingszone van de beek blijft is er geen vergunningplicht.
- Het waterschap wil graag weten hoe de natte natuurzone naast de beek onderhouden gaat worden. Het waterschap wil voorkomen dat groenelementen gaan woekeren en daarmee het schouwpad onbegaanbaar maken. In reactie hierop wordt aangegeven dat een beheerplan onderdeel wordt van het landschapsplan.

Het Waterschap heeft verder geen opmerkingen op dit plan.

Conclusie

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect water.

4.3 Ecologie

Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met de natuurwaarden ter plaatse. Per 01-01-2017 zijn de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora en faunawet en de Boswet opgegaan in de nieuwe Wet natuurbescherming. De Wet natuurbescherming beschermt natuurgebieden, inheemse soorten en het bosopstanden in Nederland.

Gebiedsbescherming

In de Wet natuurbescherming worden de zogenoemde Natura 2000-gebieden beschermd. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Volgens deze Europese richtlijnen moeten lidstaten specifieke diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving (habitat) beschermen om de biodiversiteit te behouden. Natura 2000-gebieden kennen een zogenaamde 'externe werking'. Dit betekent dat ontwikkelingen die buiten de begrenzing van de Natura 2000-gebieden gelegen zijn, ook getoetst moeten worden of er significant negatieve effecten optreden op het betreffende gebied.

Soortenbescherming

Een hoofdstuk in de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van de in het wild voorkomende inheemse planten en dieren: de soortenbescherming. De wet richt zich vooral op het in stand houden van populaties van soorten die bescherming behoeven. In de wet zijn algemene en specifieke verboden vastgelegd ten aanzien van beschermde dier- en plantensoorten. Bekeken moet worden in hoeverre ruimtelijke plannen negatieve gevolgen hebben op beschermde dier- en plantensoorten en of er compenserende of mitigerende maatregelen genomen moeten worden. De wet geeft de mogelijkheid aan provincies om voor een bepaald aantal soorten via een verordening een algemene vrijstelling op bepaalde verbodsbepalingen te geven. Daarnaast geldt voor iedereen in Nederland altijd, dus ook los van het voorliggende beoogde ruimtelijke project, dat de zorgplicht nageleefd moet worden bij het verrichten van werkzaamheden. Voor menige soort geldt dat indien deze zorgplicht nagekomen wordt een bepaald beoogd project uitvoerbaar is.

Planspecifiek

Ten behoeve van voorliggende ontwikkeling is een quickscan Flora en Fauna uitgevoerd, zie bijlage 2. In het vervolg van deze paragraaf zijn de belangrijkste conclusies opgenomen.

Gebiedsbescherming

Gelet op de aard en omvang van de voorgenomen activiteiten en de ligging op enige afstand van een Natura 2000-gebied, is het niet aannemelijk dat de voorgenomen activiteiten zullen leiden tot een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Specifiek voor het deelaspect stikstof geldt dat de geplande activiteiten in relatie tot de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (het in Duitsland gelegen Zwißbrocker Venn op 5 km ten oosten, en de in Nederland gelegen Kronenbergerveen op 8 km ten zuiden en Buursersand & Haaksbergerveen en Stelkampsveld op 10 km ten noordoosten en noordwesten van de onderzoekslocatie) niet zullen leiden tot een toename van de stikstofdepositie op beschermde natuurgebieden. Deze beoordeling wordt gedeeld door de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA), die een vooradvies vanuit ecologie heeft uitgebracht, zie bijlage 3.

Met uitzondering van de verkeersbewegingen van monteurs vinden er in de gebruiksfase geen activiteiten plaats met een stikstofuitstoot. Tijdens de aanlegfase van het zonnepark zullen voor korte duur enkele verkeersbewegingen van leveranciers en monteurs plaatsvinden. Echter is dit slechts in beperkte mate en met een korte duur (hooguit enkele weken). Ook tijdens de aanlegfase is er daarom geen toename van de stikstofdepositie op beschermde natuurgebieden in de omgeving te verwachten en zijn negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden op voorhand uit te sluiten.

Soortenbescherming

De algemene zorgplicht dient in acht te worden genomen. Tijdens de aanlegfase dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van de soorten 'wulp', 'torenavalk', 'vleermuis' en 'das'. Met inachtneming van de maatregelen uit het landschapsplan en de aanvullende maatregelen uit de quickscan, zijn overtredingen voor de soort 'ree' redelijkerwijs uit te sluiten. Overtredingen voor overige beschermde soorten als gevolg van de ontwikkeling zijn op voorhand uit te sluiten.

Conclusie

De uitvoerbaarheid van het initiatief voor ecologie is hiermee aangetoond.

4.4 Verkeer

Onderdeel van goede ruimtelijke ordening is het effect van een beoogd nieuw project op de verkeersstructuur. De locatie wordt ontsloten op de Eimersweg. Monteurs zullen incidenteel van en naar het plangebied rijden ten behoeve van het onderhoud van het park. Afgezet tegen het huidig gebruik van de locatie (landbouwgrond) leidt dit niet tot meer verkeersbewegingen. Dit geldt eveneens voor het aantal benodigde parkeerplaatsen. De monteurs kunnen op het verharde pad parkeren.

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect verkeer.

4.5 Cultuurhistorie en archeologie

In elk bestemmingsplan moet een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden wordt omgegaan. Denk aan aanwezige monumenten, historische gebieden, kenmerkende (straat)beelden en landschapselementen. Bij het maken van plannen kan ook (weer) rekening gehouden worden met al deze elementen die er vroeger wel waren maar nu niet meer. Een bijzonder onderdeel van cultuurhistorie is archeologie.

Cultuurhistorie

Het belang van cultuurhistorie is wettelijk vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening. Het Besluit geeft aan dat “een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden” in het bestemmingsplan opgenomen moet worden. Het voornaamste doel hiervan is om het cultuurhistorische karakter van Nederland op gebiedsniveau te behouden en te versterken.

Archeologie

De bescherming van archeologische waarden bij ruimtelijke ontwikkelingen is geregeld in de Erfgoedwet. De essentie van de wettelijke bescherming is dat archeologische resten zoveel mogelijk in de bodem bewaard blijven. Bij ruimtelijke plannen geldt de verplichting om rekening te houden met bekende en te verwachten archeologische waarden. Indien ingrepen gepaard gaan met een verstoring van de bodem, kan het nodig zijn om nader onderzoek te doen, zodat - waar nodig - de archeologische waarden veiliggesteld kunnen worden en/of het plan aangepast kan worden. De verantwoordelijkheid voor archeologische waarden ligt bij de gemeente.

Op basis van artikel 5.10 van de Erfgoedwet zijn mogelijke (toevals)vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd beschermd. Er geldt een meldingsplicht bij het vinden van (mogelijke) waardevolle zaken.

Planspecifiek

Cultuurhistorie

De projectlocatie vertegenwoordigt een hoge cultuurhistorische (landschaps)waarde. Dit komt door het behoud van het karakter van een rationeel ontginningslandschap. In het landschapsplan (bijlage 1) is nader uiteengezet op welke wijze dit project voorziet in een kwaliteitsinvestering van het landschap. Aan de basis van deze kwaliteitsinvestering staat een landschapsanalyse waarbij de cultuurhistorische betekenis van het landschap in acht is genomen. Binnen de landbouwgronden van de projectlocatie zijn geen waardevolle landschapselementen aanwezig. Langs de randen worden bestaande landschapselementen versterkt.

De gemeente Berkelland heeft de gevolgen voor de cultuurhistorische betekenis van het landschap door de komst van het zonnepark reeds beoordeeld en een advies uitgebracht, zie bijlage 4. Omdat het zonnepark geheel binnen het bestaande perceel wordt ontwikkeld en de randbeplanting intact blijft, is de gemeente van mening dat nader cultuurhistorisch onderzoek niet noodzakelijk is. Het project heeft geen negatief effect op de cultuurhistorische betekenis van de locatie. Het project is uitvoerbaar vanuit het aspect cultuurhistorie.

Archeologie

Het plangebied valt binnen verschillende archeologische verwachtingswaarden. In navolgend kaartbeeld is dit weergegeven.

uitsnede archeologische beleidskaart (bron: vooradvies ODA)

Het plangebied kent de volgende waarden:

- In het middendeel (groen met arcering) is sprake van een vergraving/ doorwerking van de bodem dieper dan 40 cm –mv. Om deze reden is de kans klein dat nog intacte archeologie aanwezig is, zodat voor dit deel een archeologisch onderzoek niet noodzakelijk is.
- In de lichtgele gebiedsdelen geldt een middelhoge archeologische verwachting. Hier is archeologisch onderzoek noodzakelijk indien meer dan 1.000 m² bodem, dieper dan 30 cm -mv verstoord wordt.
- In de lichtgroene gebiedsdelen geldt een lage archeologische verwachting. Hier is archeologisch onderzoek noodzakelijk indien meer dan 5.000 m² bodem, dieper dan 30 cm -mv verstoord wordt.
- De halve gele cirkel verwijst naar een zandhoop die op de topografische kaart uit 1832 is aangegeven. Dit deel kent een lage archeologische verwachting waarmee voor dit deel een archeologisch onderzoek niet noodzakelijk is.

Er is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd om een gespecificeerde archeologische verwachting op te stellen voor de projectlocatie. Zie daartoe het rapport uit bijlage 5. Voor de locatie is een middelmatige en lage verwachting toegekend. Een vervolgonderzoek wordt geadviseerd als bodemingrepen met een diepte van tenminste 30 cm een oppervlak beslaan van meer dan 1000 m² in de middelmatige verwachtingszone en meer

dan 5000 m² in de zone met een lage verwachting. De omvang van de ingrepen is nog niet definitief. Zodra het uitvoeringsontwerp bekend is zal duidelijk worden of bodemingrepen een oppervlak beslaan van meer dan 1000 m² in de zone met een middelmatige verwachting en meer dan 5000 m² in de zone met een lage verwachting. De zone waar nu reeds een houtwal aanwezig is rondom het plangebied mag als bestaande verstoring worden beschouwd en telt het niet mee voor bovengenoemd oppervlak.

4.6 Economische uitvoerbaarheid

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dient, op grond van artikel 3.1.6 lid 1, sub f van het Bro, onderzoek plaats te vinden naar de (economische) uitvoerbaarheid van het plan. In principe dient bij vaststelling van een ruimtelijk besluit tevens een exploitatieplan vastgesteld te worden om verhaal van plankosten zeker te stellen. Op basis van 'afdeling 6.4 grondexploitatie', artikel 6.12, lid 2 van de Wro kan de gemeenteraad bij het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan echter besluiten geen exploitatieplan vast te stellen indien:

- het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd is;
- het bepalen van een tijdvak of fasering als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, onder c, 4°, onderscheidenlijk 5°, niet noodzakelijk is;
- het stellen van eisen, regels, of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, tweede lid, onderscheidenlijk b, c of d, niet noodzakelijk is.

Planspecifiek

De ontwikkelingskosten komen geheel voor rekening van de initiatiefnemer. Hiertoe zal de gemeente voorafgaand aan de planologische procedure met de initiatiefnemer een exploitatieovereenkomst afsluiten. Voor de realisatie van het plan hoeft de gemeente geen investering te doen. De kosten die door de gemeente gemaakt worden voor het voeren van de planologische procedure zijn verrekend in de leges. Eventuele extra gemeentelijke kosten worden gedekt door de exploitatieovereenkomst.

Tevens zal een overeenkomst betreffende planschade worden afgesloten. Deze kosten komen eveneens geheel voor rekening van de initiatiefnemer. Deze overeenkomst zal als een separate rapportage worden opgenomen. Op basis van het bovenstaande kan geconcludeerd kan worden dat het plan economisch uitvoerbaar is.

Hoofdstuk 5   Procedure

5.1   Inspraak en overleg

Inspraak

De stukken van de concept vergunning hebben van 14 tot en met 27 mei 2020 ter inzage gelegen ten behoeve van inspraak. Op de concept vergunning is een inspraakreactie van Defensie binnengekomen. In deze inspraakreactie wijst op Defensie op mogelijke effecten van het zonnepark op het Defensie Antennepark te Eibergen.

IX Zon is momenteel in overleg met Defensie om de risico's voor het antennepark en het zonnepark te beperken of uit te sluiten.

Overleg

Door IX Zon is een zorgvuldig proces doorlopen waarbij de omgeving geïnformeerd is en inbreng heeft gehad op het plan voor het zonnepark. Van dit proces is een verslag gemaakt: zie bijlage 6.

5.2   Van ontwerp naar vaststelling

De omgevingsvergunning wordt voorbereid met toepassing van een uitgebreide procedure ex artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3° Wabo juncto artikel 3.10 Wabo. Het ontwerpbesluit met bijbehorende stukken zal, na afronding van de inspraakprocedure, als ontwerp voor een termijn van zes weken ter inzage liggen. Een ieder kan hierop zienswijzen indienen. Bij het vaststellingsbesluit wordt hierop nader ingegaan.

Bijlagen bij de onderbouwing

Bijlage 1   Landschapsplan

Bijlage 2   Quicksan Flora en Fauna

Bijlage 3 Vooradvies ODA Natura 2000-gebieden

Bijlage 4   Ruimtelijk advies cultuurhistorie

Bijlage 5 Archeologisch bureauonderzoek

Bijlage 6   Verslag participatieproces

Bijlage 7   Inspraaknota

buro-sro.nl